

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. 4. De Sacerdote delegato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](#)

inter contrahentes, vel saltem ob ejus diffamacionem. Unde, cum dicitur, parentes recipi posse in testes pro filiis, procedit in his, que melius per eos sciri possunt. Sic Barbos in c. *Videtur qui matr. accusare poss. n. 3, cum aliis.*

676. Quæstio est, an unus ex Testibus, qui assistunt matrimonio, possit simul esse Mandatarius, seu Procurator, ex mandato Sponsi constitutus ad contrahendum nomine Sponsi? Casum adhuc pendere indecūm, ait de Luca cit. in annotationib. ad lib. 14. discurso 26. n. 3. Negativam tamen esse probabiliorem, tum quia Mandatarius sic debet esse Testis de suo facto, nomine Principalis; tum quia Tridentinum, exigens duos testes, qui deponere possint de facto contrahentium, videtur exigere duos testes à contrahentibus distinctos, non tantum principalibus, sed etiam, qui solo ministerio, & mandato tales sint.

§. 4.

De Sacerdote delegato.

677. Valide, licetque matrimonium contrahi etiam coram alio, quam proprio Sacerdote, ab hoc, vel Ordinario ad id delegato, seu licentiam habente, const. à. n. 562. ad quæ not. quod Sacerdos, de licentia proprii contrahentium Parochi assistitus matrimonio, validè assistat, etiam mortuo interim Parochio illo, si dum assistit, mors ignorabatur; secùs, si sciebatur; si Cardinal. de Lugo in *respons. moral. lib. 1. d. 35.* his præmissis:

678. Quæstio 1. est, quis possit dare licentiam alteri Sacerdoti, ad assistendum matrimonio? posse id Parochum, vel Ordinarium pro suis Parochianis, const. ex n. 635. Ubi not. hic nomine Episcopi vel Ordinarii venire etiam alios jurisdictione quasi Episcopali præditos, & proprium territorium habentes. 2. Vicarium generalē Episcopi, etiam absq; speciali commissione. 3. Capitulum sede vacante. 4. Legatum Papæ, in Provincia sua legationis. 5. Archiepiscopum etiam in diœcesi suorum Suffraganeorum, sed tantum, cum actu visitat, vel causa ad eum devoluta est, per appellationem. Nam alias in subditos eorum jurisdictione caret: quod diximus de Vicario gener. Episcopi.

Tom. IV.

scopi, procedere vult Barbos in Trident. Seff. 24. c. 1. n. 106. de illo, esto non esset Sacerdos; quia ille assistit jure Ordinario. Ex quo sequitur, eum, etiam non Sacerdotem, validè assistere eorum matrimonio, quorum potest Episcopus jure Ordinario etiam non Sacerdos; cum Vicarius Episcopalis jurisdictionem habeat candem, cum Episcopo, non distinctam; Pirhing. de Offic. Jud. delegat. n. 1.

Quæstio 2. cui possit dari hæc licentia? Resp. quod vi Tridentini cit. nulli, nisi Sacerdoti, ut const. ex n. 635. excipe summum Pontificem, cum illa Tridentini dispositio sit juris tantum Ecclesiastici. Porro licentiam illam debere esse expressam, resolvit Barbos. cit. à n. 108. quod sic accipe, ut non sufficiat licentia tacita, pendens à ratiabilitate de futuro; quia sic non esset verum, quod assistat Parochus, vel alius Sacerdos ab ipso licentiam habens, sed tantum habiturus: secùs est, si licentia tacita antecedat matrimonium, & sit de præsenti; ut si alius Sacerdos matrimonio assistenter videute, nec, cum facile posset, contradicente Parochio.

Resolvit 2. sufficere licentiam generalē, quâ conceditur facultas à Parochio exercendi Parochialia, vel omnia Sacra menta in sua absentia, licet data foret contra prohibitionem Episcopi, nec opus esse, illam dari in scriptis; sic Barbos. cit. à n. 108. & seq.

Resolvit 3. eam licentiam debere concedi ante actum assistendi (alias non assistenter habens licentiam) nec obesse, si ex parte dolo, & fraude, si dolus sit causa tantum impulsa; non autem, finalis, seu motiva concessionis.

Hujus postremi ratio est; quia fieri 680. posset, quod Parochus non proprius (sive lucri promissi) allatis gravibus, ac veris causis omittendis denuntiationes, ab Ordinario, vel ejus Vicario petens licentiam assistendi eorum matrimonio non factis proclamationibus, illam obtineret, falsò putante, Sponos aliunde de ipsius Parochia esse, quo casu assistentiam illam, consequenter matrimonium coram eo contrahendum invalidum esse, probabilius est; quia sic nec coram proprio, nec coram alio Sacerdote licentiam habente contraxerunt, quia mens concedentis non ferebatur in licentiam assistendi, quâ, credebat,

eum non egere; sed in omissionem denuntiationum, quam suaserunt cause proprie, de quo V. de Luca cit. l. 14. Tit. deo Matr. discursu. 1.

681. Questio. 3. est, an delegatus, facultatem assistendi matrimonio, possit validè subdelegare? Resp. delegatum regulariter non posse subdelegare. c. Cum causam, 62. de appellat. & L. 1. §. 1. & L. 3. ff. de Offic. ejus, cui mandata est, jurisdictione dixi regulariter. quia fallit, si quis fit constitutus sit sub potestate subdelegandi, ut not. Zoëlius de Offic. Jud. delegat. num. 7. deinde, si quis sit delegatus ad universitatem caesarum; quia talis habet eandem jurisdictionem cum delegate; quod tamen intellige de subdelegatione ab hoc facienda solum pro casu particulari, non ad universitatem caesarum, ut recte not. de Luca cit. discursu. 26. n. 26. secus dicendum est de delegato ad casum particulari, vel ad assistendum solum matrimonio certarum personarum. Talis enim potestatem delegatam subdelegare non potest, ut not. gloss. in cit. c. Cum causam. V. delegatus. Ex hoc sequitur, quod Parochus, vel alias Sacerdos, licentiam sibi concessam ab alio, ut assistat matrimonio duorum, expressè nominatorum, v. g. Titii, & Bertr., non possit committere alteri, v. g. suo Capellano, vel Regulari, qui forte tunc apud eum commoratur; quia sic talis Parochus, vel Sacerdos, est delegatus ad casum solum parvulum.

682. Dixi duorum expressè nominatorum. Nam circa hoc queri potest, an sufficiat, esto Sponsi non nominentur expressè? si contingat, quosdam esse copulandos, ut eorum saluti consulatur, ne in loco sua Parochiae, vel dicecisis eorum matrimonium innotescat, præter causas gravissimas (puta, si contrahendum sit inter valde inæquales) ubi si consanguineis constaret hoc matrimonium, vel alter, vel uterque gravissime periclitaretur, prout non semel in facti contingentia ostendi potest. Resp. si is, à quo Sponsi petunt copulari ex ejusmodi causis, non sit Parochus eorum proprius, & ad proprium eorum Parochum, vel Episcopum (tacitis eorum nominibus) necessitatem contractus, pro eorum salute, scribat, & licentiam eorum matrimonio assistendi obtineat, licite, validè,

que celebrari coram eo matrimonium, quia sic servatur substantialis forma Tridentini, quod contrahant coram alio Sacerdote de ipsius Parochi, vel Ordinarii licentia; quo casu satis est, si testes, atcani apprimè tenaces adhibeantur, licet non sciant nomina contrahentium; cum sufficiat, quod sciant contractum factum, sub istis circumstantiis. Delegatus tamen talis non posset id, quod sibi concessionem est, subdelegare; cum delegatio tantum ad casum particularem facta sit.

Questio. 4. an sufficiat licentia data Sponsi, v. g. quod possit conjungi per quem liber Presbyterum? Resp. affirmativa; quia si tali casu contraheret coram eo, quem ad hoc delegit, verificaretur forma substantialis, quod contraxerit coram Sacerdote, ad id licentiam habente: secus est, si Sponsi licentiam peterent sub alio nomine, non suo. Nam cum delegatio sit stricti juris, intelligenda venit inter limites verborum, nec extendi de persona in personam, etiam de consensu partium, qui dare non potest jurisdictionem personæ privatae illum habitualiter non habenti, juxta c. Significavit de Rescript. &c. P. & G. de Offic. deleg. excipe, nisi concedens habeat in animo faciendi talem rem, vel annuendi tali personæ, licet in verbis ex errore exprimat aliam. Arg. L. si in nomine C. de Testam.

ARTICULUS II.

De matrimonio clandestino secundum quid.

Seu matrimonio celebrato pretermissis denuntiationibus. Tale matrimonium, etiam jure antiquo (seclusa dispensatione) illicitum erat, ut const. ex c. inhibitio. 3. de Clandest. deffons. cuius textum retulimus supr. Jure autem novo Concilii Tridentini Seff. 24. de Reform. matr. c. 1. sequentia statuta sunt. 1. ut imposterum, antequam matrimonium contrahatur, ter à proprio contrahentium Parochi, tribus continuis diebus festivis, inter Misericordias, publicè denuntietur, inter quos matrimonium sit contrahendum.

Secun-